

Til kapitel 6.

Andre skifteforretninger.

Kapitlet indeholder afgiftsbestemmelser vedrørende begæring til skifteretten om at få et bo taget under behandling, skifterettens behandling af tvistigheder om skifte og bevisførelse for skifteretten.

Udvalgets udkast indeholdt i § 46 bestemmelse om retshjælp, jfr. betænkning nr. 377, side 45 og 65-66. I betænkning nr. 404 om fri proces foreslås retsplejelovens § 14, stk. 2 og 3, om retshjælp ophævet, jfr. betænkning nr. 404, side 64. Da overvejelsen herom endnu ikke er afsluttet, har man opgivet at overføre reglerne om retshjælp til retsafgiftsloven.

Til §§ 37 og 38.

Efter skifteafgiftslovens § 6 b skal der svares afgift for skifterettens virksomhed med behandling af en *begæring om at få et bo taget under behandling*, som ikke har sådan behandling til følge. Afgiften, der efter forhøjelsesloven af 12. april 1957 udgør 24 kr., skal altså kun svares, når en begæring afslås eller trækkes tilbage, men ikke når skiftebehandling påfølger, idet der da skal svares sædvanlig skifteafgift. Denne bestemmelse omfatter *dels* konkursbegæring og *dels* begæring om at få et bo, hvormed der hensiddes i uskiftet bo, et skilsmissebo, separationsbo, bosondringsbo eller et „andet bo“, jfr. skiftelovens § 82 (interessentskabsbo), taget under behandling. Endvidere findes i tvangsakkordloven af 14. april 1905 (nr. 255 i Lovtidende for 1906) § 38, stk. 4, en lignende bestemmelse med hensyn til begæring om tvangsakkord. Afgiften er her 20 kr., jfr. forhøjelsesloven af 12. april 1957.

Efter skifteafgiftslovens § 8, skal afgiften i henhold til § 6 b erlægges så vidt muligt forud for eller umiddelbart efter den pågældende forretnings udførelse. I tvangsakkordloven findes ingen bestemmelse om tidspunktet for afgiftens indbetaling.

§ 37. Ved reglen i *stk. 1* foreslås, at der for behandling af en *konkursbegæring* ubetinget skal svares en afgift på 100 kr., jfr. dog § 41. Afgift skal svares, hvad enten begæringen indgives af en eller flere kreditorer eller af skyldneren selv, og i sidste fald hvad enten skyldneren har pligt til at indgive konkursbegæring eller ej. Det bemærkes herved, at skyldneren må antages at have opfyldt sin forpligtelse efter konkurslovens § 46, dersom han har indgivet konkursbegæring, selv om denne afvises, fordi han ikke er i stand til at betale afgiften, jfr. om sikkerhedsstillelse *Harbou i Juristen 1957, side 336*.

Forslaget i *stk. 2* stemmer med gældende praksis.

Reglen i *stk. 3* stemmer med princippet i § 8, der

angår stævninger i borgerlige domssager. Fristen findes at burde fastsættes til samme tidsrum, i hvilket behandlingen af en konkursbegæring i medfør af konkurslovens § 48 a kan udsættes ad gangen. Fristen regnes fra det tidspunkt, da begæringen første gang afvises eller tilbagekaldes. Bliver begæringen f. eks. også afvist, når den fremsættes anden gang, vil den kun kunne fremsættes afgiftsfrit tredje gang, såfremt dette sker inden 14 dage fra den første afvisning.

Efter den almindelige regel i § 61 indtræder pligten til at svare denne afgift, når begæringen indgives, og afgiften bliver ikke tilbagebetalt, hvis konkursbehandling indtræder.

Når man med de anførte ændringer vil opretholde en særlig afgift for behandling af konkursbegæring, skyldes det, at konkursbegæring meget ofte indgives for at opnå, at afkræftelsesfristerne afbrydes, således, at skyldneren kan opnå en frivillig ordning med sine kreditorer eller tvangsakkord og konkurs derved undgås. Behandlingen har således en særlig karakter, der gør det rimeligt, at den altid belægges med afgift.

Derimod finder man ikke tilstrækkelig anledning til at bevare en afgift for behandling af et *andragende om åbning af forhandling af tvangsakkord*, da et sådant andragende kun kan indgives af skyldneren, og praktisk talt altid tages til følge. Skifterettens arbejde bliver et led i selve behandlingen af akkordsagen for hvilken der skal svares afgift efter § 28, jfr. § 34, stk. 1, nr. 2. Ved det i bemærkningerne til § 69 nævnte forslag til lov om ændring i forskellige love foreslås afgiftsreglerne i tvangsakkordlovens § 38 derfor i det hele ophævet.

§ 38. Bestemmelsen er ny. I arvelovens § 20 bestemmes, at en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, er pligtig at skifte med en arving, såfremt denne godtgør, at ægtefællen ved misbrug af sin rådighed over boet væsentlig har formindsket det eller har fremkaldt nærliggende fare for en sådan formindskelse, eller at ægtefællen har forsømt sin forsørgelsespligt over for ham. Dette vil altså sige, at *det uskiftede bo bringes til ophør*, såfremt arvingens begæring tages til følge. Det findes rimeligt, at der skal svares afgift for behandlingen af disse ofte vanskelige sager. Afgiften, der foreslås fastsat til 50 kr., vil kunne have en gavnlig præventiv virkning, hvor begæringen er af temerær karakter. Da grundlaget for begæringen i reglen vil være det samme, når flere arvinger samtidig begærer deres arv udskiftet, er en til § 37, stk. 2, svarende bestemmelse upåkrævet. En til § 37, stk. 3, svarende regel er ligeledes uden interesse, da arvingen må formodes altid at kende ægtefællens bopæl.